

FORTUM POWER AND HEAT OY:N HÄMEENLINNAN VOIMALAITOKSEN JÄTTEEN ENERGIAHYÖTYKÄYTÖN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

HÄMEEN YMPÄRISTÖKESKUS

Lahti

Päivämäärä 28.5.2003

HAM-2003-R-2-53

17A/PAO/keh

Fortum Power and Heat Oy Heat

PL 10

00048 FORTUM

Jätteen energiahyötykäyttöhanke, Hämeenlinna

LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

Fortum Power and Heat on 27.2.2003 toimittanut Hämeen ympäristökeskukseen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA) annetun lain mukaisen ympäristövaikutusten arviointiohjelman, joka koskee Fortum Power and Heat Oy:n Hämeenlinnan voimalaitoksen yhteyteen rakennettavaa jätettä polttoaineena käyttävää kattilalaitosta.

Hankkeen YVA-menettelyn tarve on määräytynyt YVA-asetuksen hankeluettelon 11 b-kohdan perusteella. Siinä todetaan, että YVA-menettelyä sovelletaan muiden jätteiden kuin ongelmajätteiden polttolaitoksiin, joiden mitoitus on enemmän kuin 100 tonnia jätettä vuorokaudessa.

Hanke ja sen vaihtoehdot

Arvioinnin taustana on Fortum Power and Heat Oy:n Kiertokapula Oy:lle jättämä tarjous lajitellun yhdyskuntajätteen poltosta. Vaikka tarjouskilpailun tulos ratkennee vasta tämän vuoden lopulla, YVA-menettely päätettiin jo käynnistää. Hanke koskee Fortum Power and Heat Oy:n Hämeenlinnan voimalaitoksen yhteyteen rakennettavaa lajiteltua yhdyskuntajätettä, rakennusjätettä ja mahdollisesti jätevedenpuhdistamon lietettä polttoaineena käyttävää kattilalaitosta. Uusi laitos rakennettaisiin osaksi olemassa olevaa voimalaitosta ja sen tarvitsemat rakennukset eli polttoaineen vastaanottoasema, kattila ja savukaasujen puhdistuslaitteistot sijoitettaisiin nykyiselle voimalaitostontille. Turvekattila saneerattaisiin. Tuotettu lämpö myytäisiin Vattenfall Kaukolämpö Oy:lle, joka toimii kaukolämmön jakelijana Hämeenlinnan kaupungissa.

Hankkeella on seuraavat vaihtoehdot:

0-vaihtoehto: toiminta jatkuu entisellään. Energia tuotetaan nykyiseen tapaan maakaasulla, jota täydentävät tarvittaessa turve ja muut biopolttoaineet.

0+ -vaihtoehto: turpeen käyttö lisääntyy. Kiinteiden polttoaineiden, todennäköisesti turpeen, käyttöä energiantuotannossa lisätään, maakaasun käyttöä vähennetään.

Vaihtoehto 1: arinakattila. Laitoksessa on arinakattila, jossa poltetaan jäteperäisiä polttoaineita noin 115 000 t/vrk, lisäksi poltetaan turvetta omassa kattilassaan.

Vaihtoehto 2: leijukerroskattila. Laitoksessa on leijukerroskattila, jossa poltetaan jäteperäisiä polttoaineita noin 95 000 t/vrk, lisäksi poltetaan turvetta omassa kattilassaan. Leijukerrostekniikka edellyttää jätteiden tehokkaampaa esikäsittelyä kuin arinatekniikka.

Arviointiohjelmasta tiedottaminen, kuuleminen ja lausuntojen pyytäminen

Arviointiohjelmasta kuulutettiin 4.3.-30.4.2003 Hämeenlinnan kaupunginkansliassa ja Hämeenlinnan seudun kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöosastolla, joissa paikoissa myös arviointiohjelma oli nähtävillä. Arviointiohjelma oli nähtävillä myös Hämeenlinnan pääkirjastossa sekä Internetissä osoitteessa www.fortum.fi/lampo. Kuulutus julkaistiin 4.3.2003 Hämeen Sanomissa.

Arviointiohjelmasta pyydettiin lausunnot Kiertokapula Oy:n osakaskunnilta, Hämeenlinnan seudun kansanterveystyön kuntayhtymältä, Hämeen liitolta, Hämeen tiepiiriltä, Museovirastolta, Uudenmaan liitolta, Etelä-Suomen lääninhallitukselta sekä Uudenmaan ympäristökeskukselta.

Yhteenvedo lausunnoista ja mielipiteistä

Hattulan, Hausjärven ja Kalvolan kunnilla sekä Hyvinkään, Järvenpään ja Valkeakosken kaupungeilla ei ole huomautettavaa arviointiohjelmasta.

Hämeenlinnan kaupunki toteaa, että YVA-ohjelma on laajuudeltaan ja sisällöltään riittävä, mutta sitä tulee asemakaavoituksen yhteydessä täydentää lähiympäristön viihtyisyyteen ja historiallisiin arvoihin kohdistuvien vaikutusten osalta. Asemakaavoitukseen ja jätteenpolttolaitoksen rakentamiseen liittyvät YVA-menettelyt ovat kuitenkin sisällöltään suppeita tehtäessä vertailua jätteenpolttolaitoksen eri sijaintipaikkojen välillä. Sen vuoksi kaupunki edellyttää, että jäteperäistä polttoainetta käyttävän kattilalaitoksen lopullisen sijaintipaikan määrittelyä varten tulee esittää kaikki todelliset sijaintipaikkavaihtoehdot, tehdä niistä laajempi vertailu sekä ympäristövaikutusten arviointi, jossa otetaan huomioon hankkeen kaikki seudulliset, yhteiskuntarakenteelliset, liikenteelliset, taloudelliset ja ympäristölliset vaikutukset.

Janakkalan kunnanhallitus toteaa, että vaikutuksia arvioitaessa on huomattava, että hankkeen toteuttaminen tai toteuttamatta jättäminen vaikuttavat paitsi polttolaitoksen toiminnan myös koko jätehuollon toimintaketään kautta. Jätteen energiahyötykäyttöä on tarkasteltava myös osana vaihtoehtoisia jätehuoltojärjestelmiä. Arvioinnissa vertaillaan kuitenkin lähinnä vaihtoehtoisia energiantuotantotapoja. Jää epäselväksi, kuinka vaihtoehtoisia jätehuoltojärjestelmiä arvioidaan ja kuinka polttovaihtoehdon toteuttaminen vaikuttaa jätehuoltoon kokonaisuudessaan sekä jätteiden materiaalihyötykäyttöön. Kunnan kannalta keskeisiä ovat voimalaitoksen ja siihen liittyvien toimintojen vaikutuksista vaikutukset ilmanlaatuun ja sitä kautta luonnonympäristöön ja ihmisten terveyteen sekä toiminnan vaikutukset luonnonvarojen (maakaasun ja turpeen) hyödyntämiseen ja sen ympäristövaikutuksiin ja jätteen kaatopaikkasijoituksen tilan tarpeeseen.

Lammin ja Tuuloksen kansanterveystyön kuntayhtymä on ao. kuntien pyynnöstä antanut niiden puolesta lausunnon. Ympäristökeskuksen odotetaan selvittävän, onko jätteen hyödyntämismahdollisuudet alueella kunnolla selvitetty ja otettu käyttöön ja vasta sitten käsittelevän jätteen polttamismahdollisuuksia, koska ensin pitäisi hyödyntää jätteen sisältämä aine ja vasta toissijaisesti sen sisältämä energia. Ohjelmasta ei ilmene, onko suunnitelmassa otettu huomioon myös kestopuun polttaminen, koska jätehuoltoalueelle on suunnitteilla käytöstä poistetun kyllästetyn puun kierrätystermiinaali, jonka lähialueelle olisi logistisesti hyvä saada laitos, jolla on lupa polttaa termiinaalin tuotteita. Toiminnan vaikutuksia ihmisten terveyteen ja elinoloihin erityisesti ilman puhtauden suhteen on verrattava nykytilanteeseen, jossa käytetään päästöiltään muita polttoaineita puhtaampaa maakaasua. Jätepolttolaitoksen käyttö todennäköisesti muuttaisi ilmanlaatua olennaisesti tai edellyttäisi hyvää savukaasujen puhdistusta. Tämän vuoksi myös 0-vaihtoehto on tarkasteltava huolellisesti.

Riihimäen kaupunki toteaa, että ilmanlaatuun vaikuttavat muutkin kuin savukaasupäästöt.

Esimerkiksi hajut on tarpeen arvioida, sillä polttoaineen esikäsittely ja varastointi, lietteen poltto yms. voivat aiheuttaa hajuhaittaa. Jätepolttoaineiden esikäsittelyssä syntyy molemmissa tekniikkavaihtoehdoissa erilaatuisia rejektejä, joiden käsittely on avoin. Näiden liitännäishankkeiden ym-päristövaikutuksia pitäisi pystyä alustavasti arvioimaan jo tässä kattilalaitoksen YVA:ssa. Jätevesivaikutukset, kuten viemärikuormitus, on arvioitava.

Tuusulan kunta toteaa lausunnossaan, että arviointiohjelman mukaan arviointi ja vertailu tulisi koskemaan vain voimalaitoksen ja siihen kiinteästi liittyvien toimintojen vaikutuksia. Hankkeella on kuitenkin merkittäviä laajempiakin ympäristövaikutuksia. Arviointiin tulee lisätä selvitys, jossa tarkastellaan mahdollisuuksia poltettavan jätteen vaihtoehtoisin käsittelymenetelmiin sekä tarkasteltava sitä, kuinka hanke toteutuessaan hankaloittaisi hyödynnettävissä olevien jätejakeiden käsittelymenetelmien kehittämistä em. alueella verrattuna 0-vaihtoehtoon. Ohjelmaan on lisättävä selvitys jätepolttoaineen keräyksen järjestämisen ja esikäsittelyn vaikutuksista verrattuna polttoaineen hankinnan vaikutuksiin 0-vaihtoehdossa. Vaihtoehdoista VE1 ja VE2 tulisi selvittää myös jätepolttoaineen kemiallinen ja fysikaalinen laatu ja sen vaihtelu, jotka vaikuttavat päästöihin. Esitettyjen päästötarkasteluiden lisäksi tulee tarkastella myös erityisesti jätteenpolttoon liittyviä päästökomponentteja, kuten raskasmetallien sekä orgaanisten ja epäorgaanisten halogeeniyhdisteiden päästöjä. Samoin on vertailtava useita mahdollisia uusiin kattiloihin soveltuvia savukaasunpuhdistustekniikoita. Ohjelmaan on lisättävä selvitys vaihtoehtojen VE1 ja VE2 mukaisten polttoaineiden saatavuudesta verrattuna 0-vaihtoehtojen mukaisten polttoaineiden saatavuuteen vähintään uuden kattilan käyttöiän ajalta.

Hämeenlinnan seudun kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristölautakunta toteaa lausunnossaan, että voimalaitoksen suunniteltu sijoituspaikka on ongelmallinen asutuksen läheisyyden vuoksi. YVAssa tulisi etsiä myös vaihtoehtoisia sijoituspaikkoja. Arvioinnissa tulee painottaa hankkeen vaikutuksia ihmisten terveyteen ja elinoloihin sekä sosiaalisia vaikutuksia. Maisemalliset ja liikennevaikutukset on selvitettävä perusteellisesti. Arvioinnissa on selvitettävä tarkasti poltettavan jätteen määrä ja koostumus sekä se, miltä alueelta jätettä kerätään. Myös polton vaikutukset materiaalihyötykäyttöön on selvitettävä. Savukaasupäästöjen vaikutuksia selvitettäessä on tarkasteltava myös raskasmetallipäästöjen vaikutuksia. Selostuksessa olisi syytä olla selvitys YVAan liittyvän konsultin valinnasta.

Hämeen liitto toteaa, että jätteen poltto tukee maakuntasuunnitelman pyrkimystä tuottaa energiaa monipuolisesti ja kestävästi, uudistuviin luonnonvaroihin tukeutuen. Maakuntaohjelmassa korostetaan jätteiden synnyn ehkäisemistä ja tavoitellaan hyötykäyttöasteen nostamista 70 prosenttiin. Jätteen energiakäytön on tärkeää tukea myös jätteiden synnyn ehkäisemistä, tuotannon materiaalitalouden tehostamista ja edistää materiaalien uusiokäyttöä. Koska polttolaitoksen sijaintipaikka on lähellä asutusta ja kuljetusyhteydet alueelle ovat vaikeasti järjestettävissä, olisi selvitettävä myös muut laitoksen sijoituspaikat. Arviointiselostuksessa tulisi esittää materiaalivirtalaskelma ja/tai -kaavio, josta laitokselle tulevat ja lähtevät materiaalimäärät käyvät ilmi. YVA-menettelyn ja aluella alkaneen asemakaavoitusprosessin kytkeytyminen toisiinsa on esitettävä selkeästi.

Hämeen tiepiiri toteaa, että käynnissä oleva voimalaitosaluetta ja tielinjauksia koskeva asemakaavoitus on keskeinen väline hankkeen vaatimien liikenneyhteyksien selvittämisen ja toteuttamisen kannalta. YVA-menettelyllä voidaan kuitenkin tukea kaavan laadintaa. Suoraan valtatieltä 10 voimalaitosalueelle suunniteltu liittymä on jo aikaisemmissa neuvotteluissa todettu olevan poissuljettu vaihtoehto. Tiepiirillä ei ole lähivuosien suunnitelmissa polttolaitoshankkeen läheisyyteen sijoitettavia investointihankkeita. Liikenteellisten ja liikenteen aiheuttamien vaikutusten arvioinnin menetelmät on YVA-ohjelmassa esitetty hyvin yleispiirteisesti. Liikennemääriin liittyvissä arvioissa tulisi ottaa huomioon mm. raskaan liikenteen osuus ja liikenteen ajallinen vaihtelu. Samoin arviointiin on lisättävä liikenneturvallisuusvaikutusten arviointi. Liikenteen päästövaikutusten arvioinnista ei ole esitetty käytettäviä menetelmiä eikä meluvaikutusten osalta käytettävää mallinnustapaa.

Museovirasto ilmoittaa, että hankealueelta tunnetaan viisi muinaismuistolain rauhoittamaa esihistoriallista kiinteää muinaisjäännettä ja lisäksi historiallisten karttojen perusteella kaksi kylätonttia. Kohteiden todellisia laajuuksia ei tiedetä. Varsinainen polttokattila on suunniteltu rakennettavaksi alueella, josta on rautakautisia kalmistolöytöjä. Paikka on aikaisemmissa maankäyttötoimissa pahoin tuhoutunut. Suunnitellun hankkeen vaikutukset muinaisjäännekseen voidaan selvittää ainoastaan tekemällä paikalla arkeologisia koekaivaustutkimuksia. Rakennetun ympäristön osalta Museovirastolla ei ole huomauttamista.

Etelä-Suomen lääninhallitus toteaa, että ihmisten terveyteen ja elinoloihin kohdistuvien vaikutusten arviointi on erityisen tärkeää, koska läheisyydessä sijaitsevat laajat asuntoalueet ja myös loma-asutusta. Pohjavesivaikutuksia arvioitaessa on muistettava myös mahdolliset yksittäiset talousvesikaivot. Koska laitoksessa voidaan käyttää myös lietettä polttoaineena, on hajuhaittojen arviointi lisättävä arviointiohjelmaan. Asutuksen läheisyyden vuoksi melu on arvioitava huolellisesti, ja tässä tapauksessa melutaso on arvioitava myös sisätiloissa lähikiinteistöillä. Sosiaalisia vaikutuksia arvioitaessa on hankkeen vaikutukset alueen infrastruktuuriin myös kuvattava. Lähialueita on tarkasteltava huolellisesti ottaen huomioon erilaiset herkäät alueet. Liikenteeseen ja liikkumiseen sekä rakentamisen aikana että sen jälkeen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Varsinkin rakennusvaiheen aikana on arvioitava, kuinka alueen asukkailla on mahdollisuus käyttää alueensa palveluita ja hakeutua kauemmaksi palvelujen piiriin. Liikenteen pysyvät haitat tulee selvittää huolellisesti ja ottaa suunnittelussa huomioon. Vaihtoehtoja vertailtaessa on tarkasteltava erityisesti jätevedenpuhdistamolietteen käyttöä ja asutuksen läheisyyttä.

As Oy Vanajan Voimapuisto pitää hankkeen aikataulua liian kireänä ja suunnitellun laitoksen energiatehokkuutta riittämättömästi perusteltuna. Laitoksen sijaintipaikka asunto-osakeyhtiön lähinaapurissa on väärä. Poltettavan jätteen määrä ja koostumus sekä syntypaikkalajittelun luotettavuus on arvioitava tarkemmin. Jätettä kuljettavien autojen koko vaikuttaa liikennemääriin. Ammoniakkikuljetusten riskit ja varotoimet on selvitettävä. Poltosta syntyvän tuhkan käsittely ja lauhdevesien määrä ja vaikutukset on selvitettävä. Samoin on selvittävä mm. hajujen leviäminen polttolaitoksesta leviämismallilla, roskaantumisen ja pieneliöiden aiheuttamat haitat, liikenteen linjausvaihtoehdot sekä liikenteen aiheuttama tärinä ja melu sekä liikenneturvallisuuskysymykset. Ihmisten terveyteen ja viihtyisyyteen kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa käytettävät ohjearvot on selvitettävä. Kaiken kaikkiaan on erittäin tärkeää tietää, millä menetelmillä hankkeen vaikutukset arvioidaan, sillä niitä ei ole YVA-ohjelmassa kerrottu.

Etelä-Hämeen luonnonsuojelupiiri ry. toteaa, että YVA-ohjelma tarkastelee hanketta yksipuolisesti energiantuotannon näkökulmasta, vaikka hankkeella on suuri vaikutus koko Kiertokapula Oy:n alueen jätevirtoihin ja jätepolitiikkaan ja alueella jatkossa tarjottaviin jätealan palveluihin. Jäteperäisen polttoaineen kertymä ei ole välttämättä YVA-ohjelmassa esitetyn suuruinen, koska jätelain mukaan jätteen energiahyötykäyttö on perusteltua vain, jos jätehierarkian ylemmät tasot, jätteen synnyn ehkäisy ja materiaalin hyödyntäminen, on toteutettu mahdollisimman hyvin. Ehkäisyn vaikutuksia hankkeeseen ja hankkeen vaikutuksia ehkäisyyn ei käsitellä lainkaan. Nollavaihtoehto on muotoiltu vain energiatalouden näkökulmasta, vaikka siinä pitäisi olla myös jätepoliittinen näkökulma eli se, että jätteiden synnyn ehkäisy ja kierrätys kehittyvät EU:n osoittamien linjausten mukaisesti. Jätteenpolttoa ei pidä esittää kaatopaikan vaihtoehtona, koska poltossakin syntyy loppusijoituksen vaativaa tuhkaa. Jätevesilietteidenkin osalta on tarkasteltava myös vaihtoehtoa, jossa kehitetään lietteen hyödyntämistä materiaalina. Koska jätteenpolttovaihtoehtoon liittyy myös turpeen energiaosuuden lisääminen, se ei ole kasvihuonekaasupäästöjen kannalta myönteinen ratkaisu. Sekajätteen polttamisessa suurimmat haasteet poltto- ja puhdistustekniikalle asettavat elohopea ja orgaaniset klooriyhdisteet. Näiden osalta tulee tarkastella kokonaispäästön ja leviämismallin avulla lasketun ilmanlaatuvaikutuksen lisäksi aineiden biologista käyttäytymistä (mm. pysyvyyttä,

rikastumista ja vaikutuksia terveyteen). Savukaasujen puhdistustekniikan pitäisi olla maksimaalisen tehokas, jotta jätteenpolttodirektiivin mukaisia päästöjen raja-arvoja ei ylitetä. Ohjelmassa kuvattu SNCR-menetelmä ei asiantuntija-arvioiden mukaan riitä joka tilanteessa puhdistustasoltaan direktiivin tasolle. Parhaan käytettävissä olevan tekniikan mukainen savukaasujen puhdistus koostunee suodattimista ja happamasta ja emäksisestä märkäpesurista ja kondensoivasta dioksiinitrapista. YVA-selostuksessa on esitettävä realistinen kustannusarvio puhdistustekniikoiden vaatimista investoinneista. YVA-lain mukaan on tarkasteltava myös hankkeen tai toiminnan välillisiä vaikutuksia Suomessa ja sen alueen ulkopuolella. Tällä hankkeella on merkittäviä välillisiä vaikutuksia luonnonvarojen käyttöön niin Suomessa kuin ulkomailla, ja sen vuoksi asiaa on käsiteltävä YVA-selostuksessa. Hankkeen merkittävimmät vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen tulevat juuri luonnonvarojen kulutuksen kautta. Vaihtoehtojen vertailuun on sisällytettävä eri vaihtoehtojen välilliset vaikutukset luonnonvarojen kulutukseen sekä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin jätetuotteiden ja -materiaalien elinkaaren aikana. On myös selvitettävä, kuinka laitos vaikuttaisi luonnonvarojen käyttöön välillisesti sitomalla jätehuoltopolitiikkaa. YVA-menettelyssä on varmistettava, että kaikilla asianosaisilla on mahdollisuus osallistua YVA-menettelyyn. Hanke vaikuttaa ainakin kaikkiin niihin, joiden jätehuolto tulisi jatkossa liittymään suunnitteluilla olevaan laitokseen, ei vain laitoksen sijaintikunnissa asuviin. Hankkeessa on ongelmallista se, että Kiertokapulan alueen kuntien jätestrategioista ei ole tehty YVAa. Luonnonsuojelupiiri toivoo, että Hämeen ympäristökeskus pohtii erityisesti jätteiden synnyn ehkäisyn toteutumista käsitellessään tätä YVA-ohjelmaa.

Veikko Aalto ja Erkki Aalto katsovat, että YVA-ohjelma on riittämätön, koska siinä ei käsitellä lainkaan hankkeen vaikutusta ympäröivän alueen tuleviin maankäyttöratkaisuihin. YVAssa tulee tarkastella hankkeen vaikutuksia tulevalle maankäytölle valtatiehen, rautatiehen ja vesistöön rajautuvalla alueella. On selvitettävä, vaikuttaako hanke mm. asunto-, loma-asunto-, teollisuus- tai matkailurakentamismahdollisuuksiin tai virkistyskäyttöön alueella. Vaikuttavia tekijöitä ovat mm. päästöt savupiipusta, laitoksen aiheuttama melu, maisemahaitat, häiriötilanteet (esim. poikkeuksellinen melu), liikenteen lisäys ja liikenneturvallisuus. Tarkastelu olisi tehtävä vähintään yleiskaavan tarkkuudella.

Jussi Honkavuori ja Anne Laatikainen luettelevat YVA-ohjelman täydennystarpeita. He toteavat polton rejekteistä, että niiden välivarastointi voimalaitokselle ei ole hyväksyttävää, niiden vienti takaisin kaatopaikalle puolestaan aiheuttaa lisää rekkaliikennettä. Tuhkan ja savukaasujen puhdistustuotteiden käsittelyvaihtoehdot ja polttoaineketju on selvitettävä tarkasti. Syntypistelajitellun yhdyskuntajätteen kuljetus avoperäisillä jätteenkuljetusautoilla suoraan keräilystä polttolaitokselle merkitsisi hajuhaittojen lisääntymistä. Voimalaitoksella olisi aiheuttamansa varjostuksen vuoksi vaikutuksia alueen kulttuuri- ja luonnokasveihin toisin kuin YVA-ohjelmassa esitetään. Uusi voimalaitos vaikuttaisi pysyvästi negatiivisesti alueen asuntojen hintoihin. Asuntojaan ja puutarhojaan hoitaneet ja kunnostaneet asukkaat kokisivat voimalaitoksen rakentamisen myötä suurta henkisen hyvinvoinnin vähentymistä, mikä on selvitettävä. Rakentamisesta aiheutuvat melu-, pakokaasu- ja pölyhaitat on arvioitava. Jätteenpolttolaitoksen paikka on muualla kuin tällä idyllisellä, kulttuurihistoriallisesti arvokkaalla alueella.

Pirkko Huttunen ja Harri Ekonen eivät pidä Fortum Power and Heat Oy:n hanketta kestävä kehityksen mukaisena, koska se ei tue jätelain tavoitteiden tärkeysjärjestystä: jätteen synnyn ehkäisy, jätteen hyödyntäminen raaka-aineena ja toissijaisesti energiana ja turvallinen loppukäsittely. Se myös lisää liikennettä ja liikenteen päästöjä. YVA-ohjelmassa ei ole mitään vaihtoehtoisia polttolaitoksen sijoituspaikkoja, myöskään Fortumin Hämeenlinnan voimalaitoksen kehittämiseksi ei esitetä mitään ympäristölle haitatonta vaihtoehtoa. Koko jäteyhtiön alueen 17 kunnan jätteitä ja mahdollisesti vielä kotikunnan puhdistamolietettä polttavan laitoksen sijoittaminen aivan asunnon naapuriin muutaman kymmenen metrin päähän on mahdotonta. Laitos hallitsisi täysin kodin ikkunoista avautuvaa maisemaa, vaikuttaisi elämiseen ja vaikeuttaisi työntekoa. Jätekuljetukset lisäisivät liikenteen

erilaisia haittoja. Esitetyt liikennemäärät ovat todennäköisesti pienempiä kuin ne tulisivat todellisuudessa olemaan mm. turpeen osuuden lisäämisen vuoksi. Hanke vaikuttaisi ratkaisevasti elinoloihin ja viihtyvyyteen ja voisi vaikuttaa myös terveyteen mm. lisäämällä astmaa aktivoivia turvehiukkasia ja pakokaasuja ilmassa. Asunnon arvo romahtaisi ja kotiin uhratut ponnistelut ja vaivannäkö valuisivat hukkaan. Perusturvallisuus olisi uhattuna. Ensimmäinen tieto hankkeesta tuli Jätteestä Energiaksi -seminaarin kutsun muodossa, mikä oli loukkaavaa. Suunnitelma ihmisten terveyteen ja elinoloihin kohdistuvien vaikutusten selvittämisestä ei ole riittävä. Rakentamisen aikaisista vaikutuksista on saatava lisää tietoa ja niitä on voitava kommentoida. Laitoksella olisi myös vaikutuksia lähialueen kasvillisuuteen ja eläimiin, ja ne tulee arvioida. Laitoshanketta on esitelty epärealistisin kuvin ja sovittein, joissa naapuriasutusta ei näy lainkaan; tämä aineisto on korjattava asianmukaiseksi. YVA-ohjelmassa ei ole esitetty, kuinka alueen kulttuuriperintöä aiotaan selvittää. Jätteenpolttolaitoksen suunnittelu Vanajan kulttuurihistoriallisesti merkittävälle alueelle on käsittämätöntä.

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta esittää, että on selvitettävä ja verrattava muitakin kattilalaitoksen sijoituspaikkoja kuin Vanajan kirkon läheistä sijaintia. Vanajan kirkon alueeseen liittyvä kaupungin arvokkain kirkko- ja kulttuurimaisema on ainutlaatuinen. Kirkon alue lähitienoineen on valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä, jossa on myös muinaisjäännöksiä. Hankkeen tarvitsema tiestö uhkaisi näitä kulttuuriarvoja. Selvitettäviä ympäristövaikutuksia ovat mm. lisääntyvästä liikenteestä johtuva Vanajan kirkon rapautumisen lisääntyminen, liikenneturvallisuus sekä raskaan liikenteen melu ja päästöt. Koska jätteet lajitellaan todennäköisesti Karanojalla, olisi ilmeisesti taloudellista sijoittaa myös kattilalaitos sinne, jolloin säästettäisiin kuljetuskustannuksissa. Liitteenä on mm. aineistoa Vanajan kirkon ja sen ympäristön rakennus- ja kulttuurihistoriallisista arvoista.

Raija Koivisto vastustaa polttolaitosta ja tietää suuren osan hämeenlinnalaisista myös sitä vastustavan. Hän toteaa, että paikka on lähellä 1500-luvulta olevaa kivikirkkoa sekä kalmistoa. Hautausmaa ja asutus sekä kaupunki ovat lähellä. Kaupungin pitäisi osoittaa parempi paikka polttolaitokselle.

Marja-Terttu Piilola ja Tapio Piilola asuvat voimalaitosalueen hiilikentän välittömässä läheisyydessä ja tulisivat olemaan jätteenpolttolaitoksen lähimmät naapurit. Jätteenpolttolaitos huonontaisi asuntoaluetta ja sen viihtyisyyttä ratkaisevasti. Näkymät tulisivat huonommiksi, polttoaineen ja tuhkan kuljetus sekä rakentamisaikainen liikenne tulisivat aiheuttamaan suurta haittaa. Tiejärjestelyjen lopullinen ratkaisu aiheuttaa epävarmuutta. Ympäri vuoden jatkuva liikenne, mm. melu, häiritsisi. Lähellä oleva korkea rakennus haittaisi suuresti asuinpiirin viihtyisyyttä. Näistä syistä he vastustavat jätteenpolttolaitoksen rakentamista suunnitellulle paikalle.

Päivi Sieppi katsoo, että YVA-ohjelmassa tulee arvioida jätehierarkian (ehkäisy, materiaalihyötykäyttö, hyödyntäminen energiana) toteutuminen alueella ja tulevaisuudessa, jos hanke toteutetaan. Ohjelma on nyt suppea ja painottuu energia-asiaan. Jätestrategian ja sen vaikutusten arvioinnin pitäisi olla pohjana nyt tehtävälle hanke-yvalle, mutta esimerkiksi Hämeenlinnan kaupungin jäteasioista vastaavalta luottamuselimeltä ei ole kysytty kantaa jätestrategiaan. Tarkastelualueen raja on liian suppea, sillä hanke vaikuttaa suoraan ainakin 17 kunnan alueella. Polttoaineketju on kuvattava yksityiskohtaisesti. Polttolaitokselle pitää olla myös sijaintipaikkavaihtoehtoja Vanajan lisäksi. Vaihtoehtona pitää näkyä myös yhtä suurten resurssien ohjaaminen jätteiden synnyn ehkäisyyn ja materiaalihyötykäyttöön. Arvioinnin yhteydessä pitää tehdä tarkat selvitykset kasvillisuudesta, eläimistöä ja maisemasta. Savukaasupäästöjä arvioitaessa pitää muistaa elohopea, kasvihuonekaasupäästöjen arvioinnissa mahdollinen turpeen polton lisääntyminen. Hankkeella on myös suoria luontovaikutuksia toisin kuin ohjelmassa esitetään. Ihmisten terveyteen ja viihtyvyyteen kohdistuvien vaikutusten arvioinnin menetelmät pitää esittää ja varmistaa, jotta myös ns. hiljaiset äänet tulevat kuulluiksi. Arvioitaessa vaikutuksia

luonnonvarojen hyödyntämiseen pitäisi tarkastella niitä luonnonvaroja, jotka käytetään jätettä poltettaessa lopullisesti. Lajitellun yhdyskuntajätteen koostumuksesta pitäisi tehdä puolueeton selvitys. Sidosryhmien yhteydenotosta pitää olla selkeä suunnitelma ja aikataulu samoin kuin tiedottamisesta.

Liisa Turtiainen toteaa, että kaikki mitattavissa olevat ympäristön tilaa kuvaavat faktat on selvitettävä puolueettomia huippuasiantuntijoita käyttäen. Koska lähin ilmanlaadun mittauspiste on 4 km:n päässä voimalaitoksesta, on selvitettävä ilmanlaatu asuntoalueella eri sääoloissa ottaen huomion liikenteen ilmanlaatuvaikutukset. Nykyinen maaperän tila on selvitettävä erityisesti raskasmetallien osalta. Alueen elämästä on tehtävä perusteellinen selvitys. Olemassa olevia kasvillisuus selvityksiä on täydennettävä. Hankkeella on jo ollut dramaattisia vaikutuksia ihmisten terveyteen: ahdistusta, masennusta ja epätoivoa. Osa asukkaista on jo pannut asuntonsa myyntiin, mutta myynti ei kuitenkaan näissä olosuhteissa liene helppoa. Turtiainen toivoo vastauksia mm. seuraaviin kysymyksiin: Kuinka maisemallisia vaikutuksia tarkastellaan ja kuka niitä tarkastelee? Kuinka voimalaitoksen melualueen on ajateltu ulottuvan vain muutaman sadan metrin päähän, kun nykyisinkin melu kuuluu kilometrien päähän. Mitä tarkoittaa liikenteen reittivaihtoehtojen käsittely? Sisältääkö se valintoja tai päätöksiä? Kulttuurihistoriallisten kohteiden huomioon ottaminen? Kuka voi väittää, että kattilalaitos ei aiheuttaisi suoria vaikutuksia kasvillisuuteen tai eläimiin? Mitä ovat viihtyisyys- ja terveysperusteiset ohjeet? Mitä tarkoitetaan vaikutuksella infrastruktuuriin? Miksi hankkeessa on vain kaksi vaihtoehtoa? Miksi ei voida rakentaa kunnollista leijukerroskattilaa, jossa myös hake palaisi? Mikä on tämän lausunnon vaikutus? Kuka antaa rakennusluvan, kuka ympäristöluvan? Mikä on kunnallisten päättäjien rooli? Kuka valvoo tutkimuksia ja selvityksiä ja niiden laatua ja puolueettomuutta? Kuka voi vaatia tutkimuksia ja selvityksiä? Onko jätteenpolttolaitoksen rakentaminen jätelain hengen mukaista? Onko Hämeen ympäristökeskuksen alueella panostettu riittävästi kierrätykseen ja jätteiden synnyn ehkäisyyn? Mikä olisi laitoksen kustannusvaikutus jätemaksuihin ja kaukolämmön hintaan? Kenelle asian valvonta kuuluu? Mitkä ovat Hämeen ympäristökeskuksen arvot asiasta päätettäessä? Kuinka asuntonne arvo säilyy jätteenpolttolaitoksen naapurissa?

Eija Vilkman kysyy, mikä on jätteenpolttokattilan rinnalla käytettävä turve/biokattila ja mitä siinä käytetään polttoaineena? Tarkoituksena ei siis olekaan lopettaa tai vähentää turpeen käyttöä? Hankkeen lähialueilla (alle 1,5 km) on muistettava olevan sekä Katuman päiväkotia että Katuman koulu. Jätepolttolaitoksen kuljetus aiheuttaisi suuren edestakaisen rekkaliikenteen, ja jos jäte tuodaan suoraan keräilystä polttolaitokselle, liikenteen määrä vielä lisääntyisi. Autojen pakokaasut aiheuttavat huolta, koska liikenne kulkisi suoraan Vilkmanin ulko-oven edestä. Lauhdeveden aiheuttama lämpeneminen aiheuttaisi muutoksia järveen ja sen kalakantaan, toisin kuin YVA-ohjelmassa esitetään. Lisääntyvä liikenne vaikuttaisi myös lasten turvallisuuteen. Liikenne aiheuttaisi myös paitsi melu- ja pölyhaittoja myös riskejä, jos kuljetetaan myrkyllisiä aineita kuten ammoniakkia. Voimalaitos aiheuttaa jo nykyisellään melua. Kemikaalien käyttö ja varastointi aiheuttaisi riskejä. Alue on historiallisesti arvokasta, ja sitä pitäisi suojella kaikin keinoin. Kuinka voidaan arvioida suunnitellun laitoksen kokonaisvaikutukset ihmisten terveyteen ja sosiaalisiin elinoloihin? Rakennusvaiheen vaikutuksia arvioitaessa on muistettava, että kyse on useamman vuoden sekasorrosta, jonka keskellä ihmisten on elettävä. Kuka valvoo sitä, että YVA-ohjelmassa esitetyt pyrkimykset ("pyritään tekemään, pyritään mittamaan") myös toteutetaan?

YMPÄRISTÖKESKUKSEN LAUSUNTO

Arviointiohjelma sisältää pääpiirteissään YVA-lain ja -asetuksen edellyttämät seikat. Arvioitavia vaikutuksia ja arvioinnissa käytettäviä menetelmiä on kuitenkin kuvattu melko niukasti. Ohjelmassa on esitetty arvioinnissa käytettävät jo olemassa olevat selvitykset, mutta ei lainkaan arviointia varten suunniteltuja selvityksiä. Arviointiohjelmasta annetuissa lausunnoissa ja mielipiteissä on runsaasti arvokasta tietoa käytettäväksi arviointia tehtäessä. Ohjelman mukaan arvioitavat vaikutukset painottuvat paikallisiin, laitosalueelle ja sen

läheisyyteen kohdistuviin vaikutuksiin, mutta YVA-lain mukaan on arvioitava myös hankkeen välillisiä vaikutuksia. Arviointiohjelmaa on tarkistettava seuraavilta osin.

Hankkeen liittyminen muihin hankkeisiin

Hankkeesta vastaava on rajannut hankkeensa Kiertokapula Oy:lle tekemänsä tarjouksen perusteella vain jätteen energiahyötykäyttöä koskevaksi. Näin ollen YVA-ohjelmassa on tarkasteltu hanketta Fortum Power and Heat Oy:n Hämeenlinnan voimalaitoksen kehittämishankkeena, jonka nähdään liittyvän lähinnä Vattenfall Kaukolämpö Oy:n toimintaan Hämeenlinnan kaukolämmön jakelijana. Jonkin verran kuvataan hankkeen yhteyttä Karanojan kaatopaikalla tapahtuvaan toimintaan, esim. jätteen esikäsittelyyn. Myös jätteenpolton rejektien käsittely nähdään liitännäishankkeena.

Vaikka itse hanke ja sen ympäristövaikutusten arviointi rajattaisiin melko suppeaksi (vaikutusten arvioinnin täydennystarpeita esitetään myöhemmin), on hanke kuitenkin syytä nähdä osana laajempaa kokonaisuutta ja myös kuvata sen liittyminen muihin hankkeisiin tästä laajemmasta näkökulmasta katsottuna. Keskeisin hanke, johon liittyvänä Fortumin hanketta on syytä tarkastella, on Kiertokapula Oy:n jätteenkäsittelytoiminta ja sen kehittyminen. Hankkeet vaikuttavat toisiinsa: Kiertokapula Oy:n suunnittelemat ja toteuttamat toiminnot vaikuttavat mm. jätepolttoaineen määrään ja laatuun, Fortumin suunnitteleman hankkeen toteutuminen puolestaan vaikuttaa mm. Kiertokapula Oy:n toimialueen jätehuollon järjestelyihin ja jätevirtoihin. On myös nähtävä yhteys mahdollisesti muilta alueilta tuotavien jätelajien polttoon.

Vielä suuremmat kokonaisuudet, johon Fortum Oy:n hanke asettuu, ovat jäte- ja kasvihuonekaasupolitiikat, edellisessä mm. jätteen synnyn ehkäisyn ja jättemateriaalin hyödyntämisen ja jälkimmäisessä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen tavoitteet. Arviointiselostuksessa on tarpeen YVA-asetuksen 12 §:n 2-kohdan mukaisesti selvittää hankkeen suhdetta hankkeen kannalta olennaisiin luonnonvarojen käyttöä ja ympäristönsuojelua koskeviin suunnitelmiin ja ohjelmiin.

Yhteensovittaminen

Lähes samanaikaisesti YVA-menettelyn kanssa käynnistyi myös hankealueen asemakaavan laatiminen, missä on tarkoitus ratkaista mm. alueen tielinjaukset. YVA-arvioinnin ja asemakaavatyön yhteydessä tehtävistä selvityksistä on erikseen sovittu, että kummassakin prosessissa syntyvät selvitykset ovat käy-tettävissä molemmissa menettelyissä ja siten, että samaa asiaa ei selvitetä kahteen kertaan. YVA-selostuksen ja asemakaavan kuulemis- ja tiedotusmenettelyt yhdistetään, jos se on aikataulullisesti mahdollista.

Vaihtoehtojen muodostaminen

Hankkeen vaihtoehdot on muodostettu sen omista lähtökohdista eli Fortum Power and Heat Oy:n Hämeenlinnan voimalaitoksen kehittämisen pohjalta. Vaihtoehtoja on useissa lausunnoissa ja mielipiteissä arvosteltu liian suppeiksi ja esitetty lisättäväksi siten, että mukana on myös jätteiden määrän vähentämiseen ja materiaalihyötykäyttöön tähtäävät vaihtoehdot. Hämeenlinnan kaupunki edellyttää, että jäteperäistä polttoainetta käyttävän kattilalaitoksen lopullisen sijaintipaikan määrittelyä varten tulee esittää kaikki todelliset sijaintipaikkavaihtoehdot, arvioida niiden ympäristövaikutukset ja sen pohjalta vertailla niitä. Tietoa ja selvityksiä erilaisista sijaintivaihtoehdoista ja niiden vaikutuksista tarvitaan siten enemmän kuin tässä ympäristövaikutusten arvioinnissa voidaan saada.

Ympäristökeskus katsoo, että Fortum Power and Heat Oy:ltä ei voida vaatia sellaisten vaihtoehtojen esittämistä ja arviointia, joiden tekeminen liittyy Kiertokapula Oy:n toimialueen jätehuollon ja jätestrategian kehittämiseen sekä laajempiin jäte- ja kasvihuonekaasupoliittisiin sekä luonnonvarojen käyttöön liittyviin näkökulmiin. Näiltä osin

vaikutusten arviointi on selkeästi Kiertokapula Oy:n tehtävä sen kehittäessä ja suunnitellessa toimintaansa. Sen tehtävänä on myös selvittää kattilalaitoksen eri sijaintipaikkavaihtoehdot ja arvioida niiden vaikutukset.

Fortum Power and Heat Oy:n on puolestaan tarpeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa selvittää, kuinka se on päättänyt nyt esittämiinsä vaihtoehtoihin ja perusteluineen esittää, mitä vaihtoehtoja se on jättänyt pois.

Hankkeen kuvaus

Hankkeen kuvausta on tarpeen täydentää mm. kuvaamalla käytettävän jätepolttoaineen koostumus ja laadun vaihtelut sekä lietteen polttoainekäytön edellytykset, mm. sen kuivaustarve. On myös selvitettävä se, kuka vastaa jätteen laadusta. Jätepolttoaineiden varastoinnin tarve ja mahdollisten varastointialueiden sijainti laitosalueella sekä varastoitavien kiinteiden ja nestemäisten jätteiden määrät on arvioitava. Turpeen käytön lisäyksen merkitys laitoksen toiminnassa on kuvattava. On myös selvitettävä se, kuinka yhtiö aikoo varautua siihen, jos jätekertymä on pienempi kuin tässä arvioinnissa on esitetty.

Liikennemääriä arvioitaessa on muistettava myös tuhkan ja puhdistustuotteiden poisviennin vaatimat kuljetukset.

Jäähdytys- ja jätevesien kuvauksessa todetaan, että savukaasujen lämmön talteenotossa syntyvien jätevesien haitta-ainepitoisuudet alittavat valtioneuvoston jätteenpolttoasetusluonnoksessa ja EU:n jätteenpolttodirektiivissä jätevesille asetetut rajat. Samoin todetaan, että polttolaitoksen viemärointi ja vesienkäsittely järjestetään em. asetusluonnoksen vaatimusten mukaisesti. Arviointiselostuksessa on tarpeen kuvata, kuinka näihin tavoitteisiin käytännössä päästäisiin.

Arviointiohjelmassa on esitelty vain yksi savukaasunpuhdistusjärjestelmä. Soveltuvien puhdistustekniikoiden kuvausta on arviointiselostuksessa täydennettävä.

Kokonaisuuden hahmottamiseksi on kuvattava koko polttoaineketju kunkin polttoaineen osalta.

Hankkeen toteuttamisen edellyttämät luvat

Hankkeen toteuttamisen edellyttämistä luvista ohjelmassa kerrotaan, että ympäristölupahakemukseen on liitettävä YVA-selostus ennen päätöksentekoa. YVA-lain mukaan viranomaisella on ennen luvan myöntämistä oltava käytössään paitsi arviointiselostus myös yhteysviranomaisen siitä antama lausunto.

Nykytilan kuvaus

Alueen nykytilasta kerrottaessa on kuvattava myös sen historiaa ja kulttuurihistoriaa sekä luonnonympäristöä.

Arvioitavat vaikutukset

YVA-ohjelmassa todetaan, että hankkeen oleelliset vaikutukset liittyvät polttoaineiden kuljetukseen ja käsittelyyn, ilmaan kohdistuviin päästöihin sekä syntyviin sivutuotemääriin ja niiden laatuun. Viimeksi mainittuun liittyen kuitenkin toisaalla YVA-ohjelmassa todetaan, että tuhkan ja savukaasujen puhdistuksessa syntyvien tuotteiden käsittelyvaihtoehtoja tarkastellaan yleisellä tasolla. Jos kyse on oleellisesta seikasta, on tarkastelun kuitenkin oltava yleistä syvällisempää. Ympäristökeskus katsoo, että hankkeen sosiaaliset vaikutukset kuuluvat myös sen oleellisiin vaikutuksiin; niiden selvittämistä on erityisesti painotettava.

Vaikutuksia arvioitaessa on otettava huomioon myös mahdolliset hajupäästöt ja niiden leviämisen selvittäminen. Maa- ja kallioperävaikutukset on arvioitava. Pohjavesivaikutuksia arvioitaessa on selvitettävä myös mahdolliset talousvesikaivot. Maisemavaikutuksista on arvioitava sekä lähi- että kaukomaisemaan kohdistuvat vaikutukset. Meluarviota tehdessä on muistettava myös melun ohjearvot sisätiloissa. Melun osalta tarkastelualue on rajattu muutaman sadan metrin etäisyydelle, mutta mielipiteissä tuli esiin, että melualue on jo nykyisellään laajempi, mikä pitää arvioinnissa tarkistaa. Ilmapäästöjä arvioitaessa on otettava huomioon myös elohopea ja orgaaniset klooriyhdisteet. Maankäyttövaikutuksista on arvioitava myös polttolaitoksen mahdollisen rakentamisen vaikutus ympäröivän alueen tulevaan maankäyttöön. Liikennevaikutuksista on arvioitava myös liikenneturvallisuus. Rakentamisen aikaiset vaikutukset voivat olla paikallisesti varsin merkittävät, joten ne on arvioitava riittävän laajasti.

Arviointiohjelmassa todetaan, että kattilalaitoksen rakentaminen ei aiheuta suoria vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen, vaan vaikutukset ovat epäsuoria. Hankkeessa ja sen vaikutusten arvioinnissa ei kuitenkaan ole kyse vain kattilalaitoksen rakentamisesta, vaan myös mm. laitoshankkeeseen liittyvän tiestön rakentamisesta ja koko laitoksen toiminnasta, joilla kyllä on suoria vaikutuksia luontoon. Esimerkiksi laitoksen vesistökuormituksen vaikutukset vesiluontoon ja vesien ekologiaan ovat hankkeen suoria vaikutuksia. Luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi on oltava selvillä alueen luonnonympäristön nykytilasta.

Vaihtoehtojen vertailu

Arviointiohjelmassa ei ole kerrottu, millä menetelmällä vaihtoehtoja aiotaan verrata. Arviointiselostuksessa on syytä kuvata käytetty vertailumenetelmä etenkin, jos se sisältää esim. pisteytyksiä tai muita painotuksia, joilla eri vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia on arvotettu. Vaihtoehtojen vertailumenetelmän on hyvä olla mahdollisimman läpinäkyvä ja avoin lukijan omille arvioinneille.

Ympäristökeskuksen lausunnosta tiedottaminen

Ympäristökeskus lähettää lausuntonsa tiedoksi lausunnonantajille ja mielipiteen esittäjille. Lausunto on postitettu mielipiteen esittäjistä ensimmäiselle allekirjoittajalle, jonka on huolehdittava siitä, että myös muut allekirjoittajat saavat lausunnon luettavakseen. Ympäristökeskuksen lausunto tulee nähtäville myös ympäristöhallinnon www-sivuille YVA-arkistoon, joka löytyy osoitteesta www.ymparisto.fi/poltavo/yva/index.htm. Ympäristökeskus lähettää kopiot arviointiohjelmasta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään Hämeen ympäristökeskuksessa.

Johtaja Harri Kallio

Kehittämispäällikkö Riitta Eerolainen

Suoritemaksu 3 400 euroa

Liite Maksun määräytyminen ja maksua koskeva muutoksenhaku

Tiedoksi:

Lausunnon antajat ja mielipiteen esittäjät
Kiertokapula Oy
Suomen ympäristökeskus (ja 2 kpl arviointiohjelmia)
Alueelliset ympäristökeskukset

Liite:

MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA MUUTOKSENHAKU

Maksun määräytyminen

Maksu määräytyy ympäristöministeriön asetuksessa (1415/2001) alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista olevan maksutaulukon mukaisesti.

Maksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollisella, joka katsoo, että maksun määräytymisessä on tapahtunut virhe, on oikeus vaatia siihen oikaisua Hämeen ympäristökeskukselta. Oikaisuvaatimus on toimitettava ympäristökeskukselle kuuden (6) kuuden kuukauden kuluttua maksun määräämisestä. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava oikaisua vaativan nimi, asuinpaikka ja postiosoite, vaatimus maksun muuttamiseksi sekä oikaisuvaatimuksen perustelut.

Oikaisuvaatimus on oikaisuvaatimuksen tekijän ja oikaisuvaatimuksen muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut oikaisuvaatimuksen, siinä on mainittava myös laatijan nimi, asuinpaikka ja postiosoite.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä maksun määräämisen perusteena oleva asiakirja alkuperäisenä tai jäljennöksenä.

Omalla vastuullaan oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hämeen ympäristökeskuksen postiosoite on PL 131, 13101 Hämeenlinna ja käyntiosoite Birger Jaarlinkatu 13. Lahden toimipaikan postiosoite on PL 29, 15141 Lahti ja käyntiosoite Kauppakatu 11 C.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Laki valtion maksuperustelain muuttamisesta (961/1998)

Ympäristöministeriön asetus (1415/2001) alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista